

Quan Mallorca tornà a la federació

L'Editorial Moll, amb el patrocini del Consell de Mallorca, ha editat 'La reintegració de la Corona de Mallorca a la Corona d'Aragó (1343-1349)', de Gabriel Ensenyat, un estudi exhaustiu d'aquest fet.

Gabriel Ensenyat (Andratx, 1961) és doctor en Història per la Universitat de les Illes Balears. *La reintegració...* és la seva tesi doctoral, llegida i qualificada amb apte *cum laude* fa vuit anys. L'obra, segons l'editorial, "pretén analitzar de manera global les circumstàncies i les vicissituds més concretes que provocaren l'enfonsament de la Corona de

Mallorca i la seva reincorporació al món catalano-aragonès. Aquest tema, si bé ha gaudit tradicionalment d'una certa predilecció historiogràfica, no sempre ha estat abordat amb el rigor que calia. Així mateix no existia cap treball que plantejàs la qüestió incloent-hi totes les terres que integren la corona mallorquina, és a dir, el regne de Mallorca, els comtats rossellonesos i la senyoria de Montpeller. Per això, ací hom intenta d'ofrir-ne una visió de conjunt allunyada de victimismes i interferències emocionals".

Els fets que s'analitzen han estat tradicionalment font ideològica per al corrent anticatalanista, que ha vist en l'enfonsament de la corona mallorquina una mena d'exemple de l'"imperialisme" català envers la Mallorca sobirana. El mateix autor, Gabriel Ensenyat, s'hi refereix quan assegura que "es palesa una evident

hostilitat contra el procés reintegrador i el monarca que el dugué a terme, Pere el Cerimoniós. Aquesta tendència s'ha suavitzat darrerament, en emmarcar els fets dins el seu veritable context, defugint el tractament personalista que s'havia donat a la qüestió. Sovint, a més, ha existit un rerefons polític ben clar, en planjar la reincorporació des d'unes coordena-

nominació de "catalans" i als rossellonesos, fins al segle XVII, ningú no els va discutir mai la identitat catalana"

Un dels símbols –utilitzat durant el franquisme– de la "resistència" mallorquina contra la invasió "catalana" com és la batalla de Llucmajor amb la qual conclou la reintegració, és considerat per Ensenyat com el fet que "posà de manifest la inviabilitat

dels afanys reconqueridors de Jaume III, mancat de recursos i sense cap suport per part dels súbdits que, sobretot a Mallorca, adoptaren des d'un primer moment una actitud pragmàtica, neutral o favorable a la part més poderosa. De fet, tota la trama reintegracionista és

aliena, en gran part, al sentiment majoritari de la població, que devia considerar l'afer més aviat com una lluita familiar, allunyada dels seus interessos".

Aquesta obra, per primer cop, permet situar en els seus justos termes, un episodi que en el passat –i també ara mateix– ha servit sovint d'excusa per alimentar part de la mitologia "mallorquinista" enfront d'un presumpte "catalanisme invasor".

Miquel Payeras

Portades dels dos volums del llibre de Gabriel Ensenyat. L'historiador ha realitzat una anàlisi global d'uns esdeveniments que han estat sovint manipulats ideològicament.

des ideològiques més pròpies de certs grups anticatalanistes que com a resultat d'una anàlisi històrica".

En una de les seves conclusions de l'estudi, l'historiador sentència que "la reintegració va esser factible, entre altres causes, per l'afinitat que unia els mallorquins i rossellonesos amb els altres catalans, vinculació basada no només en l'aspecte lingüístic (una mateixa llengua), sinó en factors de caire nacional: els mallorquins, com és ben sabut, eren coneguts pertot arreu amb la de-